

Lätt broms när tillväxttakten mattas av

Detta är en sammanfattning av Teknikföretagens konjunktur-prognos våren 2018. I övrigt hänvisas till huvudrapporten på vår hemsida www.teknikforetagen.se.

Världsekonomin utvecklades relativt starkt under 2017, global BNP växte med 3,5 procent (IMF), den högsta tillväxttakten sedan 2013. Även världshandeln tog fart under 2017 och uppvisade de högsta tillväxttalen sedan innan finanskrisen – om man bortser från studsens i samband med att den akuta krisen släppten 2010. Även om 2017 var ett relativt bra år för världsekonomin är det långt kvar till de tillväxttal som noterades under de heta åren innan finanskrisen. Den främsta motorn till den globala ekonomin är fortsatt extremt expansiva finansiella förhållanden.

År 2018 har inletts med tydliga tecken på avmattning i många ekonomier, i synnerhet i Europa men även i Japan. Ett undantag är USA, där BNP visserligen bromsade en aning i början av året men mycket tyder på att en viss acceleration skett de senaste månaderna. Ett annat undantag är Kina där ekonomin fortsätter att växa på i en takt strax under sju procent.

Även de nordiska länderna spretar med relativt svag utveckling i Danmark, en oljeprisdriven återhämtning i Norge och ett Finland där de senaste årens interdevalvering börjat få avsedd effekt på konkurrenskraften. Sammantaget räknar Teknikföretagen med att världsekonomin bromsar till 3,2 procent 2018 och till 2,9 procent 2019.

Sveriges ekonomi har rättat i sig i ledet efter mycket stark tillväxt 2015–2016 och växer nu i takt med likartade länder. Visserligen eldar Riksbanken fortfarande på med världens mest expansiva penningpolitik men det syns tydliga tecken på att tillväxttoppen har passerats även här. Det gäller inte minst inom bygg- och fastighetssektorn, den starkaste tillväxtmotorn de senaste åren, där bostadsbyggande bromsar kraftigt samtidigt som fastighetspriserna börjat falla. Tack vare en mycket stark avslutning förra året blir tillväxten för helåret 2018 ändå stark och i paritet med 2017 med en mer påtaglig avmattning under 2019.

Arbetsmarknaden fortsätter att vara stark med bara en svag ökning i arbetslösheten 2018-2019 och viss inbromsning i sysselsättningen.

Trots fortsatt skaplig konjunktur är den underliggande tillväxtkraften i världsekonomin fortfarande svag, ingenting tyder på att trenden mot svagare produktivitetstillväxt håller på att brytas. Visserligen förbättrades produktivitetstillväxten under 2017 men detta var en rent cyklisk effekt. Den Nya Normalen är uppenbarligen här för att stanna.

Tillväxten för industrin - i lugnare tempo

Industrin har lämnat ett starkt uppsving bakom sig och tillväxten har börjat bromsa in. Produktionen för teknikindustri i Sverige förväntas öka med i genomsnitt nio procent 2018 men avtar till tre procent nästa år.

Denna låga tillväxt i jämförelse med 2017-2018 är samtidigt i linje med den genomsnittliga historiska tillväxten oaktat finanskrisen 2009. Utvecklingen drivs även i år av fordons- och maskinindustrin och dess leverantörer. För elmaskiner och övriga transportmedel är läget betydligt mer dämpat, i vart fall tillfälligtvis. Den höga tillväxten har också ökat behovet av arbetskraft. I år förväntas antalet anställda i teknikindustrin i Sverige öka med två procent och med en procent nästa år.

Bakom sig

Global teknikindustri lämnar nu också den tidigare uppgången bakom sig. Det spretar dock en del i utveckling mellan delbranscher och länder. För global fordonsindustri ökar efterfrågan f.n. kraftigt på tunga fordon förutom i Europa som i stället visar begränsad tillväxt. Efterfrågan på personbilar och lätta fordon är samtidigt sammantaget betydligt lägre än tidigare år. Här skiljer det dock en hel del mellan tillverkare och typ av fordon.

Uppsvinget sedan årsskiftet 2016/2017 har främst präglats av en hög efterfrågan på investeringsvaror. Den mätts nu på sedvanligt vis efter det att flaskhalsar byggts bort, när kapacitetsinvesteringar färdigställts och ersättningsinvesteringar kommit på plats. I genomsnitt blir ändå 2018 ett starkt år för tillverkare av kapitalutrustning efter ett mycket starkt 2017.

Låga löne- och prisökningar

Det mesta tyder dessutom på att de senaste årens låga löne- och prisökningar i grunden består även om det finns tecken på stigande råvarupriser och viss löneinflation i en del länder och sektorer. Trycket från svag produktivitetstillväxt, digitalisering och globalisering pressar ner det globala inflationstrycket samtidigt som kopplingen mellan resursutnyttjande och löne- & prisinflationen på nationell nivå försvagas.

I kombination med en gradvis avmattning i konjunkturen talar det låga underliggande inflationstrycket för fortsatt låga räntor världen över. I Sverige har visserligen inflationen närmast sig inflationsmålet och kan förväntas stanna där men det ger ändå inte Riksbanken något ro: Inflationen har i huvudsak drivits av en svag krona och stigande internationella råvarupriser medan det inhemska inflationstrycket fortfarande är svagt. Det är därför knappast troligt att Riksbanken kommer att höja räntan under 2018.

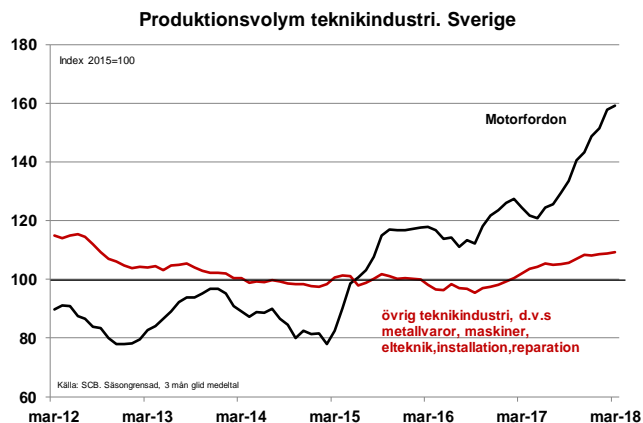
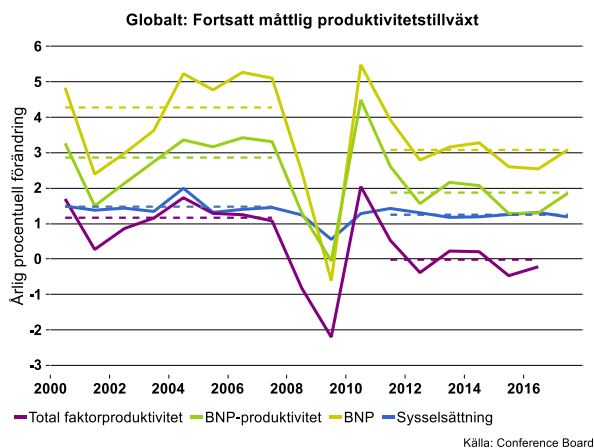
Sveriges teknikindustri

Produktionen i Sveriges transportmedelsindustri ökade med 10 procent i fjol, varav 12 procent för motorfordon som utgör ca 80 procent av transportmedel sammantaget. Sammantaget förväntas produktionen i transportmedelsindustrin i Sverige öka med 13 procent 2018. Första halvåret visar alltså hög tillväxttakt. Under andra halvåret bromsar den in. Marknadsandelsvinster för Sveriges transportmedelsindustri förväntas klinga av och produktionstillväxten dämpas och förväntas öka med låga tre procent nästa år. Produktionsvolymen för den cykliska maskinindustri i Sverige ökade med hela nio procent i fjol som följd av ett osedvanligt starkt uppsving i global investeringskonjunktur. Totalt var produktionsnivån hela 13 procent högre första kvartalet i år jämfört med motsvarande kvartalet i fjol. Vi räknar med att den ökar något resten av året vilket medför en produktionsökning på höga åtta procent i genomsnitt i år. Tillväxttaket avtar dock under andra halvåret i år genom hög jämförelsenivå i fjol.

Under nästa år avtar tillväxten ytterligare som följd av att den globala efterfrågan på investeringsvaror nu gradvis tillfredsställs. För Sveriges maskinindustri vars produktionsutveckling följer global investeringskonjunktur mycket väl, innebär detta en inbromsning i produktionstillväxten under 2019 som förväntas inskränka sig till en ökning på två procent.

Totalt ökade produktionsvolymen för metallvaruindustrin med sju procent i fjol. Inledningen av 2018 har dock startat upp ganska trögt och produktionsvolymen ökade marginellt mellan sista kvartalet i fjol och första kvartalet i år. För exporten räknar vi med att efterfrågan 2018 i genomsnitt ändå blir lite starkare än normalt, men inte högre än i fjol. På hemmamarknaden fortsätter en hög men successivt dämpad efterfrågan från fordons- och maskinindustrin. Däremot förväntas den inbromsning som redan inletts i Sveriges byggsektor fortsätta. Vi räknar med en produktionsökning på fyra procent 2018 som dämpas till två procent år 2019.

En inledningsvis svag SEK under 2018 innebär att producentpriserna förväntas öka med i genomsnitt 1,5 procent i år. I frånvaro av växelkurseffekter förväntas prispressen bestå då global konkurrens är fortsatt hög. Vi räknar därför att producentpriserna för teknikindustri i Sverige ökar med en procent nästa år.

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURPROGNOS

ISSN 1403-9559, Utges i maj och november

Mats Kinnwall, 08-782 08 00, mats.kinnwall@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, 08-782 08 00, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen

**I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA
- TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME**

Box 5510, 114 85 Stockholm | 08-782 08 00 | www.teknikforetagen.se